

Bealjehisčalmmehisvuodā davviriikalaš definišuvdna

Bealjehisčalmmeheapme lea oktasaš oaidnin- ja gullanhehttejupmi mii lea nu duođalaš ahte heajos áiccuid lea váttis buhtadit nubbi nuppi. Dát dakhá bealjehisčalmmehisvuodā sierra lámisvuohtan.

Deháleamos váikkuhusat

Bealjehisčalmmehisvuohta gáržuda olbmo doaimmaid ja hehtte dievaslaš oassálastima servodahkii. Dat váikkuha sosiála eallimii, gulahallamii, dieđu oazzumii, birrasa dádjadeapmái ja vejolašvuhtii friddja ja oadjebas lihkadeapmái. Guoskanáicu šaddá erenoamáš dehálaš go galgá geahčalit buhtadit oktasaš oaidnin- ja gullanhehttehusaid.

Namuheamit:

Oktasaš oaidnin- ja gullanhehttehusa birra

Lotnolas oaidnin- ja gullanhehttehusa duođalašvuodđadássi lea sorjavaš dása:

- ✓ Go bealjehisčalmmehisvuohta bodii, erenoamážit gulahallanovdáneami ja giellaoahppama ektui
- ✓ Oaidnin- ja gullanhehttehusa dássi ja dáhpi
- ✓ Leago dat riegádusas leamaš vai bohciidan
- ✓ Leago dat ovttas eará doaimmashehttejumiigun
- ✓ Leago dat dássedis vai vearáskeame

Bealjehisčalmmehisvuodā birra sierra doaibmahehttehussan

Váilevaš áiccuide lea váttis buhtadit nuppi nuppiin. Dat mearkkaša ahte:

- ✓ Nuppi heajut áiccu geavaheapmi nubbái buhtadussan lea áddjás, lossa ja dávjá ii leat jotkkolaš.
- ✓ Oaidnin- ja gullandoaimma hedjoneapmi lasiha dárbbu atnit eará áiccuid (taktiila/guoskan, kinestetikhalaš, haptiskalaš, haksin ja smáhka)
  - Dat ráddje guhkkelis diehtoháhkama
  - Dat dagaha dárbbu ohcat dieđuid lagas birrásis

- Go galgá oažžut jierpmálaš oaivila ferte muittu vuodul loahppabohhtosa gávdnat eahpečielga dieduin

Doaimmaid ja oassálastima birra

Bealjehisčalmmehisvuhta gáržida doaimmaid ja hehtte oalát servodatassálastimii. Vai olmmoš sahtália atnit ávkin iežas návccaid ja resurssaid, de gáibiduvvo ahte servvodat láhčá spesialiserejuvvon bálvalusaid:

- ✓ Lea servodatovddasvástádus sihkkarastit ahte doaimmat leat oažžumis, ovtadássásaš ovtasbarggu singuin geaidda ášši guoská. Okta servodat mii lea olámuttos sistisdoallá unnimusat:
  - Gelbbolaš gulahallanguoimmit geat leat olámuttos
  - Spesialiserejuvvon bealjehisčalmmehisvuoda dulkon mii lea olámuttos, mas lea mielde hupmama dulkon, birrasa čilgen ja miedušteapmi
  - Dieđut mat leat olámuttos buohkaide
  - Olmmošlaš doarjja geahppudit árgabeaivi
  - Heivehuvvon fysalaš biras
  - Hákkanvejolašvuhta teknologalaš čovdosiidda ja teknihkalaš veahkkeneavvuide
- ✓ Olmmoš geas lea bealjehisčalmmehisvuhta sáttá leat eanet doaimmashehttejuvvon ovtta doaimmas ja unnit doaimmashehttejuvvon nuppi doaimmas. Doaibmannávcçaid molsašuddamat sáttet váikkuhuvvot sihke birrasa ja olbmo iežas dihte.
- ✓ Buriid heivehuvvon bálvalusfálaldagaide gáibiduvvo erenoamáš gelbbolašvuhta bealjehisčalmmehisvuoda birra, fágaidgaskasaš lahkoneamis.